



Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för socialt arbete

4SA711 Socialt arbete med barn, ungdom och familj, 15
högskolepoäng

Social work with children, young people and families, 15 credits

Huvudområde

Socialt arbete

Ämnesgrupp

Socialt arbete och social omsorg

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2012-05-07

Senast reviderad 2020-02-12 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av
litteraturlista

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2020

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på avancerad nivå samt särskild behörighet: socialt
arbete 90 hp till och med termin 4 samt metodkurs Forskning i socialt arbete,
vetenskapsteori och forskningsmetodik 15 hp, i termin 6, socionomprogrammet eller
motsvarande, alternativt 120 hp i annat för kursen relevant huvudområde inklusive en
metodkurs på kandidatnivå.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

Övergripande mål för kursen punkt 1, 2, 3, 4.

Specifika mål för delkurs 1 punkt 5, 6

Specifika mål för delkurs 2 punkt 7, 8

1. Visa fördjupad kunskap om och kunna tillämpa samhällsvetenskaplig teoribildning i socialt arbete med barn och familj
2. Visa fördjupad kunskap om och kunna kritiskt granska aktuell forskning om den sociala barnavården
3. Analysera och förstå problem och processer i det sociala arbetet med barn och familjer
4. Visa förståelse för betydelsen av ett professionellt förhållningssätt i bemötandet av barn och familjer i utsatta situationer samt visa förmåga att reflektera över

- eget förhållningssätt i det sociala arbetet inom området
5. Visa fördjupad kunskap om förändringar i synsätt på barn, barndom och föräldraskap och hur barns och familjers livsvillkor varierar utifrån skiftande sociala och politiska förhållanden
 6. Självständigt genomföra en analys utifrån relevanta samhällsvetenskapliga teorier och begrepp
 7. Visa fördjupad kunskap om, och kunna föreslå och strukturera sociala interventioner för barn och familjer
 8. Visa förmåga att planera och genomföra behandlande samtal med fiktiva familjer under handledning.

Innehåll

Kursen innehåller två delkurser:

Delkurs 1 Barn, ungdom, familj i ett övergripande samhällsperspektiv 7,5 högskolepoäng

- Förändrade synsätt på barn, familj och föräldraskap
- Livsvillkor för barn och familjer i ett föränderligt samhälle
- Barn och familjer i utsatta situationer
- Samhälleliga institutioner som berör barn och familj
- Teorier om senmodernitet, genus och klass
- Teorier om övergripande samhällsförändringar
- Teori om barndom och barndomssociologi

Delkurs 2 Teorier, metoder, interventioner 7,5 högskolepoäng

- Systemteori, nätverksteori, familjeteori, kommunikationsteori
- Interventioner för barn och familjer. Förebyggande arbete, utredning och behandling
- Aktuell forskning om utsatta barn, framförallt med fokus på samtal med barn
- Teorier i samtalsmetodik
- Obligatorisk färdighetsträning i samtalsmetodik under handledning

Undervisningsformer

De undervisningsformer som kan förekomma är föreläsningar, seminarier, samtalsmetodik, grupparbete, enskilt arbete.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom fem examinationsuppgifter.

Delkurs 1 omfattar 7,5 hp.

Moment A (1hp) kräver aktivt deltagande vid ett litteraturseminarium där studenten genomför en förberedande uppgift på den litteratur som behandlas vid seminariet.

Moment A bedöms individuellt och med betygen Underkänd eller Godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

Moment B (5hp) är en självständig skriftlig uppgift som innebär att studenten ska genomföra en analys av empiriskt material utifrån relevanta samhällsvetenskapliga teorier och begrepp. Moment B bedöms individuellt med betyget Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

Moment C (1,5 hp) är ett grupparbete där gruppmedlemmarna genomför ett gemensamt övergripande arbete med utgångspunkt från de individuella skriftliga arbetena. Momentet kräver aktivt deltagande i grupparbetet, samt medverkan vid ett seminarium då resultatet

av grupparbetet presenteras muntligt. Moment C bedöms individuellt och med betygen Underkänd eller Godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

För betyget Godkänd på delkurs 1 krävs betyget Godkänd på moment A, Godkänd på moment B och Godkänd på moment C. För betyget Väl godkänd på delkurs 1 krävs betyget Godkänd på moment A, Väl godkänd på moment B och Godkänd på moment C.

Delkurs 2 omfattar 7,5 hp.

Moment D (3hp) kräver aktivt deltagande vid handledd färdighetsträning i samtalsmetodik. Momentet bedöms individuellt och med betygen Underkänd eller Godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

Moment E (4,5 hp) är en självständig skriftlig uppgift som innebär att studenten genomför en analys där erfarenheter från färdighetsträningen i samtalsmetodik relateras till teoretiska begrepp. Förutom skriftlig inlämning redovisas uppgiften muntligt vid ett seminarium. Moment E bedöms individuellt med betyget Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

För betyget Godkänd på delkurs 2 krävs betyget Godkänd på moment D och betyget Godkänd på moment E. För betyget Väl godkänd på delkurs 2 krävs betyget Godkänd på moment D, betyget Väl godkänd på moment E.

För betyget Godkänd på hel kurs krävs betyget Godkänd på båda delkurserna. För betyget Väl godkänd på hel kurs krävs betyget Väl godkänd på båda delkurserna.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Barn, ungdom, familj i ett övergripande samhällsperspektiv 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Andresen, Astri, Ólöf Garðarsdóttir, Monika, Janfelt, Cecilia, Lindgren, Pirjo Markkola & Söderlind, Ingrid (2011) *Barnen och välfärdspolitiken: Nordiska barndomar 1900–2000*. Stockholm: Dialogos, kapitel 4, s. 137–215. (79 s.). ISBN 9789175042343.

Bauman, Zygmunt (senaste upplagan). *Arbete, konsumtion och den nya fattigdomen*. Göteborg: Daidalos. (142 s.). ISBN 978-91-7173-369-6.

Bowlby, John (2010) *En trygg bas: Kliniska tillämpningar av anknytningsteori*. Stockholm: Natur & Kultur. (210 s.). ISBN 9789127121416.

Enell, Sofia, Gruber, Sabine och Vogel, Maria, A., (2018). *Kontrollerade unga: Tvångspraktiker på institution*. Lund: Studentlitteratur. (296 s.). ISBN 9789144116358.

Giddens, Anthony (senaste upplagan). *Modernitet och självidentitet: självet och samhället i den senmoderna epoken*. Göteborg: Daidalos. (277 s.). ISBN 91-7173-126-1.

Hirdman, Yvonne (senaste upplagan). *Genus: om det stabila föränderliga form*. Stockholm. Liber (216 s.). ISBN 91-47-07294-6.

Hiitola Johanna Turtiainen Kati Gruber Sabine & Tiilikainen Maria (eds) (2020)

Family life in transition: Borders, transnational mobility and welfare society in Nordic countries. (206 s.) London: Routledge.

Höjer, Ingrid, Sallnäs, Marie & Sjöblom, Yvonne (2012). *När samhället träder in: barn, föräldraroch social barnvård.* Lund. Studentlitteratur. (302 s.). ISBN 9789144067445.

Tillkommer ett antal artiklar motsvarande ca 50 sidor samt valbar litteratur: på delkurs 1 en skönlitterär bok eller film.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Teorier, metoder, interventioner 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Andersen, Tom (2011). *Reflekterande processer: samtal och samtal om samtalen.* 5:e uppl. Lund: Studentlitteratur. (237 s.). ISBN 9789188872388.

Johnsen, Astri & Torsteinsson, Vigdis Wie (2015). *Lärobok i familjeterapi.* Lund. Studentlitteratur. (387 s.). ISBN 9789144091730.

Ringborg, Magnus (2010). *Förändrande familjesamtal: En handbok för familjelotsar.* Lund: Studentlitteratur. (121 s.). ISBN 9789144071671.

Wrangsjö, Björn & Wirtberg, Ingegerd (2019). *Familjen och livscykeln.* Lund: Studentlitteratur. (206 s.) ISBN: 9789144118970

Øvreeide, Haldor (2010). *Samtal med barn: Metodiska samtal med barn i svåra livssituationer.* 3. rev. uppl. Lund: Studentlitteratur. (227 s.). ISBN 9789144056340.

Tillkommer valbar litteratur: på delkurs 2 ingår att söka fram och läsa en vetenskaplig artikel publicerad i nationell eller internationell tidskrift där aktuell forskning om familjeterapeutiska samtal presenteras.